

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 10/04753-3
Saksbehandler June Søfting

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Eldrerådet	22.11.2010	6/10
2 Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	22.11.2010	6/10
3 Komité for helse og sosial	24.11.2010	28/10

NOU 2010:5 - "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering - et helhetlig hjelpemiddeltilbud" - Høring

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere:

Vedlegg:

Brev av 16. juni 2010 fra Arbeidsdepartementet vedr. NOU 2010:5 – høring

Sammendrag:

NOU 2010:5, "Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – et helhetlig hjelpemiddeltilbud" er mottatt til høring og inneholder forslag til endringer i hjelpemiddeltilbudet med målsetting om et mer helhetlig hjelpemiddeltilbud. Høringen påpeker svakheter ved dagens oppsplittede organisering av tekniske hjelpemidler og fremlegger forslag til endringer som vil bidra til å samle tjenesten i de sektorer som er ansvarlig for tjenestene der hjelpemiddelet skal benyttes. Det betyr f.eks at både korttidsutlån og langtidsutlån av hjelpemidler til brukere av omsorgstjenester foreslås organisert av kommunene. Overføringen av oppgavene foreslås innarbeidet i kommunenes rammefinansiering. Dette vil i så fall innebære en økonomisk risiko for kommunen, spesielt knyttet opp til personer med sjeldne, kompliserte og svært kostbare hjelpemidler. Dette er behov som krever spesialkompetanse som kan være vanskelig å opprettholde i kommunen. Med bakgrunn i dette anbefaler rådmannen at dagliglivets basishjelpemidler overføres til kommunen, men at ansvaret for mer komplekse og sammensatte behov forblir et statlig ansvar.

Utredning:

Dagens ansvarsfordeling og rettighetsbaserte system skal gi sikkerhet for at brukergruppene mottar nødvendige hjelpemidler. Finansieringen av hjelpemidler til personer med nedsatt funksjonsevne er delt mellom stat, kommune og arbeidsgivere.

Forslaget som i 2010 er sendt ut på høring gjelder omlegging av eksisterende hovedmodell. Dette innebærer at det foreslås forbedringer i dagens organisering, finansiering og regelverk. De viktigste reformbehovene som fremheves er:

- Behov for økt brukermedvirkning, større valgfrihet og forenkling.
- Behov for et mer robust og fleksibelt system i lys av den demografiske utviklingen, endringer i sykdomsbildet og den teknologiske utviklingen.
- Behov for harmonisering av virkemidler for å oppnå mer helhetlige løsninger.
- Behov for bedre tilrettelegging på arbeidsplasser/utdanningsinstitusjoner, flere personer med funksjonsnedsettelse i arbeid og utdanning.
- Behov for et kompetanseløft, satsning på forskning, utvikling og innovasjon.

Forslagene til endringer i hjelpemiddelforvaltningen bygger i stor grad på sektoransvarsprinsippet som innebærer at ansvaret for hjelpemidler legges til den myndighet som har ansvar for den sektoren hvor hjelpemiddelet kommer til anvendelse.

Det foreslås at retten til hjelpemidler i større grad enn i dag hjemles i sektorlovgivningen. Dette betyr at kommunene får et større ansvar for hjelpemidler i dagliglivet, at opplæringsmyndighetene får et større ansvar for hjelpemidler innen opplæring og at spesialisthelsetjenesten får et tydeligere ansvar for behandlingshjelpemidler.

Det fremheves at hjelpemidler i dagliglivet i stor utstrekning har sammenheng med behovet for helse- og sosialtjenester, særlig rehabilitering og pleie og omsorg. Det er derfor ønskelig at kommunene får et mer helhetlig ansvar for hjelpemidler i dagliglivet, ikke bare til korttidsutlån, men også i de tilfeller hvor behovet for hjelpemidler antas å være permanent. Dette vil gi gevinster ved at skillet mellom mottakere i sykehjem og hjemmetjenester utjevnes og hjelpemidler kan i større grad ses i sammenheng med personellinnsatsen. Dette blir trolig svært viktig i årene fremover blant annet på grunn av økt tilgang til ny omsorgsteknologi.

Hjelpemiddelområdet oppleves fra kommunens side som oppsplittet og med mye skyveproblematikk mellom staten som ansvarlig for permanente hjelpemidler og kommunene som ansvarlig for korttidsutlån. Oppgaven med utkjøring og montering av permanente hjelpemidler er tidligere flyttet fra staten og til kommunene. For brukere av hjelpemidler kan det oppleves underlig at to forvaltningsnivåer er involvert rundt de samme hjelpemidlene - kun oppdelt av tidsperspektiv på utlån. Ved overføring av hjelpemiddeloppgaver fra staten til kommunene må det påregnes behov for utvidelse av bygningsarealer og antall ansatte fagpersonell i tillegg til innkjøp av nødvendige hjelpemidler.

Spesialisthelsetjenestens ansvar for behandlingshjelpemidler må tydeliggjøres og tilrettelegges for nye systemer i samhandlingen mellom sykehus og kommuner. Samhandlingsreformen legger opp til større reduksjoner i liggetid på sykehus, noe som vil kunne få store konsekvenser for formidlingen av behandlingshjelpemidler.

Miljømessige konsekvenser:

Overføring av ansvar for hjelpemidler til kommunene vil kunne øke innbyggernes tilgjengelighet til dagliglivets basishjelpemidler.

Økonomiske konsekvenser:

Et helhetlig kommunalt ansvar for hjelpemiddelformidling, herunder både korttidsutlån og permanent utlån, innebærer at kommunen får finansieringsansvaret. Det foreslås innarbeidet i kommunenes rammefinansiering. Dette vil i så fall innebære en økonomisk risiko for kommunen, spesielt knyttet opp til personer med sjeldne, kompliserte og svært kostbare hjelpemidler. Dette er behov som krever spesialkompetanse som kan være vanskelig å opprettholde i kommunen. Med bakgrunn i dette anbefales det at dagliglivets basishjelpemidler overføres til kommunen og at ansvaret for mer komplekse og sammensatte behov forblir et statlig ansvar, både økonomisk og kompetansemessig. For å gjennomføre omlegginger forutsettes det at kommunen settes økonomisk i stand til å løse oppgavene.

Rådmannen gir sin tilslutning til forslag om:

- Overføring av forvaltningsansvaret for dagliglivets basishjelpemidler til kommunene.
- Forvaltningsansvaret for mer komplekse og sammensatte behov forblir et statlig ansvar.
- Forvaltningsansvaret for behandlingshjelpemidler presiseres og tydeliggjøres på spesialisthelsetjenestens ansvarsområde.

- At kommunene settes i økonomisk posisjon til å opprettholde og videreutvikle hjelpemiddelområdet i takt med innbyggernes behov og den teknologiske utviklingen innen omsorgsteknologi.
- Endringene presiserer og opprettholder den enkelte innbyggers rettighet til hjelpemidler.
- At forvaltningen av hjelpemidler faktisk forenkles.

Rådmannens innstilling:

Merknadene, slik de fremkommer i saken, vedtas som Sarpsborg kommunes høringsuttalelse.

Behandling i Eldrerådet 22.11.2010

Følgende representanter hadde ordet i saken:

Leder i eldrerådet Arne Nordli, Marit Kvisgaard-Sarpsborg pensjonistakademi, Tor Minge (AP), Hildur Østensen (SV)

Votering

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Eldrerådets uttalelse:

Merknadene, slik de fremkommer i saken, vedtas som Sarpsborg kommunes høringsuttalelse.

Behandling i Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne 22.11.2010

Følgende representanter hadde ordet i saken:

Per Erik Løkkevik- NHF Sarpsborg, Anita Olsen- Landsforening for pårørende innen psykiatri, Shahira Adatia- Sarpsborg lokallag av Norges Fibromyalgifor, Åge Laurang –FRP, Solveig V. Jacobsen –AP, Tor Andersen- Hørselshemmedes forening i Sarpsborg.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne fremmet følgende tillegg til rådmannens innstilling:

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er skeptiske til at det skal benyttes rammefinansiering og forventer at det stilles tilstrekkelig øremerkede midler til disposisjon i kommunene.

Votering

Rådmannens innstilling med tillegg ble enstemmig vedtatt.

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevnes uttalelse:

Merknadene, slik de fremkommer i saken, vedtas som Sarpsborg kommunes høringsuttalelse. Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er skeptiske til at det skal benyttes rammefinansiering og forventer at det stilles tilstrekkelig øremerkede midler til disposisjon i kommunene.

Behandling i Komité for helse og sosial 24.11.2010

Følgende har hatt ordet i saken:

Åge Laurang (FRP), enhetsleder Arne Holmstøen, Solveig Lervik (AP), Svein Larsen (AP)

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt

Komité for helse og sosials vedtak:

Merknadene, slik de fremkommer i saken, vedtas som Sarpsborg kommunes høringsuttalelse.

RETT UTSKRIFT

Dato 29. november 2010

